

dolgozatokat. Dél-Amerika képviselője ezen szakban egyedül Chili köztársaság nagy méretű földtani térképe. Éjszakamerikát illetőleg felemlitendő a brit tartományok földtani térképe Sir W. E. Logan által; mértéke 4 mértf. = 1 hüvelyk.

Végre az Egyesült-Államok élénk tevékenysége a földtani kutatások terén méltó kifejezését találta azon számos földtani munkálatokban, melyek a kiállitáson szerepeltek. Első helyen állnak a Hayden vezérlete alatt eszközölt földtani felvételek Colorádoban, melyek az utolsó években egy nagy, eddig még egészen ismeretlen területet hódítottak meg a geológiának. Az egyes államok felvételei közül különös említést érdemel New Jersey, melynek földtani térképét Cook és Smok készítették.

A főkultur-nemzetek kartographiai tevékenységét összehasonlítva, a szerző így nyilatkozik — s ezen itélet, habár nem is kizárólag, de nagy mértékben bizonyára a földtani térképekre is vonatkozik.

Tetsző ízlés tekintében Fraucziaországot illeti az elsőbbség, ellenben tisztaságra s pontosságra — ilynemű munkálatok ezen főkellékeire nézve — a german nemzeteket. Angolország a rajz tisztasága s finomságában, Svédország a részletezettségben és Németország az anyag sokoldalúságában tűnik ki, Amerika pedig az anyagnak statisztikai czélokra való felhasználásában igen messze haladt. (Petermann: Mittheilungen 1877. VII. : A. b. Gatschet.) I. B.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Szakülés 1877. év nov. hó 7-én.

(Jegyzőkönyvi kivonat.)

1. Dr. Herbich Ferencz terjedelmes értekezését: „Geológiai tapasztalatok a mészsírték területén, az erdélyi érezhegység keleti szélén“, Schmidt Sándor másodtíkárr kivonatban közli. (L. a „Földt. Közl.“ 9. és köv. számait.)

2. Lóczy Lajos bemutatja a Hegyes-Drócsa Pietrosza hegységnek részletes földtani térképét, melyet az előadó a társulat megbízásából eszközölt kutatások alapján kidolgozott. A térképen 34 geológiai képzet nyerte kifejezését, köztük igen sok s változatos eruptív kőzet, melyeknek tanulmányozására dr. Koch A. s Inkey B. vállalkoztak. Az üledékes rétegek sorában legalól kristályos palákat s pylliteket talált L. ur, melyek fölött discordansan bizonyos kvarezit-homokkő települ; ez, valamint a rajta fekvő mészkő s dolomit, a bécsi felvételek alapján az alsó Triászhoz soroltatott, valószínűleg ide tartozik a Zám körül s a glódi völgyben fellépő homok- s mészkőcsoport is. A fölso

Jurába, nem pedig a mint eddig felvették a krétába tartozik a Kapriora-Pozsega völgyi Nerinea-mészkö. Nagy elterjedése van a flyschnek e vidéken, melyben L. urnak sikeült több szintet megkülönböztetni; az alsó szintek a felső Jurához számítandók; a felsőbbek már a krétába mennek-e át, azt kövületek hiányában nem lehetett érvelni. A flysch fölött helyenként gosaurétegek (felső krétaképlet) letelepülnek következő taglalással: Hyppurit-mészkö, vagy félig édes-sósvízi bitumenes szenes rétegek, kövületdús márga és sárga homokkö. Az eocenek képviselője nem akadt. A neogén rétegosztályok közül megvan: az aquitani emelet, a mediterrán emelet, Lapugy híres faunájával; a szarmát emelet s a ponti emelet

A diluviumot kevés lösz, nyirok s lösznemű agyag képviseli; továbbá nagy kavicsstelepek. A lösz fölött egy helyen 30 cm. vastag kulturréteg települ, melyben kőkorbelt és bronzkorszitményeket találtak.

3. Inkey B. titkár bemutatja azou új rendszer szerint készült bányatérkép mintákat, melyeket Péch Antal, miniszteri tanácsos ur a földtani társulatnak ajándékozott.

Azon rendszerről, mely a térképek szerkesztésénél követtetett, ugyanis Péch A. f. évben a selmeczi főkegyelet szakülésén bővebben értekezett. Az eddigi módszer elégtelennek bizonyulván, szükségé vált minden bányaművelőnek graphicus előadását több lapra terjeszteni, a viszonyokat s a bányászlet általános vázlatát igénybe vevő lapokon kívül még három rendbeli lapsorra van szükségünk: az első rendbeli lapok ugyanis a különböző szintjüket ábrázolják, a másodsorrendbeliek a czélszerűen választott függőleges metszeteket, a harmadrendbeliek pedig az üzem előadását a telérsikokon. Igen czélszerű a mellékközet minőségét színezet által feltüntetni s a telértölteléseket, valamint egyes fontos természeti s művelési viszonyokat jelekkel s írással magán a térképen megjelölni. Mily becsesül birhatnak az ilyen műfeljegyzések az utókor bányászletére, azt a szerző egy konkrét példán, t. i. az urvölgyi bányaterületnek egy régi térképén mutatja ki (l. a jelen füzetben).

4. Semsey Andor Szilágy-Somlyóról való néhány harmadkori kövületet mutat be (l. a jövő számban).

5. Új tagokként jelentkeztek: Krivány János Aradról és dr. Posevitz Tivadar, Iglóról.

6. Zsigmondy Vilmos, az összes társulat érzelmeinek kifejezést köleszözendő, Lóczy Lajosnak, mint hoszuj tudományos utazásra induló tagtársunknak, szerencsés s eredményteljes utat s boldog hazatérést kíván. (L. a Vegyesek rovatát a jelen számban)